

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

30 Січня 2020

COLOR OF SCIENCE

Випуск 3

Збірник
наукових праць

Вінниця
Україна

III Всеукраїнська інтернет-конференція

«ПЕРСПЕКТИВИ, ПРОБЛЕМИ ТА НАЯВНІ ЗДОБУТКИ
РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ»

Міністерство освіти і науки України
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

ПЕРСПЕКТИВИ, ПРОБЛЕМИ ТА НАЯВНІ ЗДОБУТКИ
РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
В УКРАЇНІ

Матеріали

III Всеукраїнської електронної конференції

“COLOR OF SCIENCE”

30 січня 2020 року

Вінниця 2020

УДК 796/799(477)(06)

П27

Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні: Матеріали III Всеукраїнської електронної конференції «COLOR OF SCIENCE», (Вінниця, 30 січня 2020 р.). Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського / ред. А. А. Дяченко, С.М.Дмитренко. – Вінниця, 2020. – 204 с.

Редакційна колегія:

<i>Дмитренко С.М.</i> –	голова колегії, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
<i>Асаулюк І.О.</i> –	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
<i>Бекас О.О.</i> –	кандидат біологічних наук, доцент.
<i>Дяченко А.А.</i> –	кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
<i>Мацейко І.І.</i> -	кандидат біологічних наук, доцент
<i>Хуртенко О.В.</i> -	кандидат психологічних наук, доцент;
<i>Яковлів В.Л.</i> -	кандидат педагогічних наук, доцент;

В збірнику представлені результати наукових досліджень вчених, аспірантів, докторантів, магістрантів, студентів – учасників III Всеукраїнської інтернет-конференції «Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні» "COLOR OF SCIENCE" (Вінниця, 30 січня 2020 р.). Розглянуто актуальні питання фізичного виховання різних груп населення; фізкультурно-оздоровча та рекреаційна діяльність в Україні; удосконалення процесу підготовки спортсменів різної кваліфікації; медико-біологічні аспекти фізичної культури і спорту; психолого – педагогічні проблеми фізичної культури та спорту на сучасному етапі; формування професійних компетенцій фахівців фізичної культури і спорту.

Надані матеріали пройшли рецензування і представлені в авторській редакції.

© Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 2020

© Колектив авторів, 2020

Ел. адреса: tmfvinn@gmail.com

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ. ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА ТА РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ.....	8
<i>Аліпова Т. С.</i> ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	8
<i>Бесараб А.С.</i> СУЧАСНІ ЗАСОБИ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ.....	12
<i>Васькевич С.С., Рогаль І.В.</i> ФІТНЕС В СИСТЕМІ ОЗДОРОВЧОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ ВНЗ.....	16
<i>Гакман А.В., Владичан А.С.</i> ПІДТРИМКА ЖИТТЄВОЇ ПОЗИЦІЇ ОСІБ ПОХИЛОГО ВІКУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ФІТНЕС-КЛУБУ.....	20
<i>Гончарова Н.М., Прокопенко А.О.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ ПРОФІЛАКТИКИ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ ТЕНІСОМ	25
<i>Заверікін А.М., Сербо Є.В.</i> ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БАСКЕТБОЛУ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	30
<i>Літвінова А. М., Тимченко Г. М.</i> МІСЦЕ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.	34
<i>Луць Ю.О., Міщук Д.О.</i> СТРАТЕГІЯ КОЛОВОГО ТРЕНУВАННЯ В ОЗДОРОВЧОМУ ФІТНЕСІ	38
<i>Межвинський А.С., Рябокінь О.С.</i> ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІТБОЛ ГІМНАСТИКИ НА КОРЕКЦІЮ ПОСТАВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ..	43
<i>Мірошніченко В.М., Гавронський С.Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ШКОЛІ ЗА ВАРІАТИВНИМИ МОДУЛЯМИ ГАНДБОЛ І БАСКЕТБОЛ.....	47

<i>Назаренко І.І.</i> ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ ТА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	52
<i>Нетіша О.В., Ушаков В.С.</i> РОЗВИТОК ЗАГАЛЬНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ У СТУДЕНТОК ЗВО В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	57
<i>Пуздимір М.І.</i> ФОРМУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	62
<i>Сальникова С.В., Головкіна В.В.</i> РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ШКОЛЯРІВ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ	67
<i>Стадник В.В., Цьовх Л.П.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ПОЗААУДИТОРНИХ ФОРМАХ	71
<i>Тихий І.І., Логовська О.А.</i> ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	76
<i>Хуртенко О.В., Бєлянцева В.Р.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ЗАНЯТЬ В ДИТЯЧОМУ ФІТНЕСІ.....	79
<i>Хуртенко О.В., Казнаховська І.Р.</i> ФІТНЕС – АЕРОБІКА ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДІВЧАТОК 7-8 РОКІВ	84
<i>Хуртенко О.В., Левченко В.О.</i> МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ЗАНЯТЬ З ЧЕРЛІДІНГУ.....	89
<i>Яковлів В.Л., Лантух М.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ РИТМІЧНОЮ ГІМНАСТИКОЮ З УЧНЯМИ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ.....	93
<i>Яременко М. М., Шевчук Н.В.</i> ЗАСОБИ ФІТНЕСУ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	98

РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ РІЗНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	103
<i>Антонюк А. Е.</i> ДО ПИТАННЯ НАВЧАННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНИМ ДІЯМ У ВІЛЬНІЙ БОРОТЬБІ.....	103
<i>Долганов Б.Д., Дмитренко С.М.</i> РЕГУЛЯЦІЯ СТАНУ ГОТОВНОСТІ ДО СПОРТИВНОГО ПОЄДИНКУ В БОКСІ	106
<i>Євтєєва О.О., Бекас О.О.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ КВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТОК	111
<i>Прядка Р. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ БАГАТОРІЧНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У КІОКУШИНКАЙ КАРАТЕ	116
<i>Уварова Н.В., Дусенко Д. І.</i> ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КІЛЬКІСНОГО СКЛАДУ УЧАСНИКІВ ЗМАГАНЬ НА ЧЕМПІОНАТАХ СВІТУ ЗІ СКЕЛЕЛАЗІННЯ.....	119
<i>Христова Т.Є., Лісовик А.І.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ СИЛОВОЇ ПІДГОТОВКИ БОРЦІВ ВІЛЬНОГО СТИЛЮ	122
<i>Хуртенко О.В., Лісовий В.О.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ФАКТОРІВ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ВИСОКИЙ РІВЕНЬ ТРАВМАТИЗМУ У БОРЦІВ ВІЛЬНОГО СТИЛЮ	127
<i>Цимбалюк К. В.</i> РОЗВИТОК КООРДИНАЦІЇ ТЕНІСІСТІВ ЗАСОБАМИ ЗАГАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	133
<i>Шкондя В. В., Бондар А. А.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ У СТУДЕНТІВ-БАСКЕТБОЛІСТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	136

РОЗДІЛ 3 .МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	141
<i>Борисенко О.С.</i> ВІДНОВЛЕННЯ РУХОВОЇ ФУНКЦІЇ ЧОЛОВІКІВ ЗРІЛОГО ВІКУ ПІСЛЯ ЦЕРЕБРАЛЬНОГО ІШЕМІЧНОГО ІНСУЛЬТУ.....	141
<i>Калинич І.І.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІВЧАТ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗІ СКОЛІОЗОМ	146
<i>Камоцький О. О.,Тиднюк Д. В.</i> МАНУАЛЬНЕ М'ЯЗОВЕ ТЕСТУВАННЯ ЯК МЕТОД ДІАГНОСТИКИ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ.....	151
<i>Корженко В.С., Гізатулліна Е.О.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІЙ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ОСІБ ІЗ ХРЕБЕТНО- СПИННОМОЗКОВОЮ ТРАВМОЮ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ	156
<i>Кравець А. О., Мацейко І. І.</i> ОГЛЯД МЕТОДІВ ОЦІНКИ СТУПЕНЯ УРАЖЕННЯ ХВОРИХ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ.....	159
<i>Медюх Н. В., Піддубченко Д.А.</i> КОМПЛЕКСНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ СКОЛІОЗАХ У ПІДЛІТКІВ	167
<i>Міщенко О.А.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОГРАМ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ З НАСЛІДКАМИ ДИТЯЧОГО ЦЕРЕБРАЛЬНОГО ПАРАЛІЧУ	172
<i>Рекуляк А. І., Гізатулліна Е.О.</i> СИСТЕМИ СОМАТОТИПУВАННЯ ОСІБ ЖІНОЧОЇ СТАТІ В АНТРОПОЛОГІЇ І ПРАКТИЦІ СПОРТУ.....	177
<i>Сулима А.С., Коліжук В.В.</i> КІНЕЗІОТЕЙПУВАННЯ ПРИ РОЗТЯГУВАННІ М'ЯЗІВ І ЗВ'ЯЗОК У ШИЙНОМУ ВІДДІЛІ ХРЕБТА	182
<i>Тесмінецький П. М., Кандаєв В. Р.</i> СИСТЕМИ СОМАТОТИПУВАННЯ ОСІБ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ В АНТРОПОЛОГІЇ І ПРАКТИЦІ СПОРТУ.....	187
<i>Христова Т.Є., Радіус С.В.</i> СКЛАДОВІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА МІОКАРДИТ.....	192

РОЗДІЛ 6. БІОМЕХАНІЧНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ І СПОРТІ.....	198
<i>Корягін В.М. Блавт О.З. ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗВО: ПОТРЕБА І МОЖЛИВОСТІ.....</i>	<i>198</i>
РОЗДІЛ 8. ШЛЯХИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	202
<i>Чехівська Ю. С., Гуренко О.А. БІНАРНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В НАПРЯМКУ ФОРМУВАННЯ ТА АДАПТАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ У ЗВО.....</i>	<i>202</i>

4. Лысов П.К., Никитюк Д.Б., Сапин М.Р. *Анатомия (с основами спортивной морфологии): Учебник. М.: Медицина, 2003. Т. 2. 416 с.*
5. *Спортивна морфологія: Навч. пос. / за ред. Радька М.М. Чернівці: Книги XXI, 2007. 196 с.*
6. Чижик В.В., Запорожець О.П. *Морфологія рухової активності: підручник. К. 2017. 208 с.*

СКЛАДОВІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА МІОКАРДИТ

Христова Т.Є., Радіус С.В.

Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького

***Анотація.** Розкрито особливості фізичного виховання та реабілітації дівчат 9-10 років, хворих на міокардит. Перевірено ефективність комплексної програми фізичного виховання та реабілітації, яка включала лікувальну фізичну культуру, лікувальний масаж, дієтотерапію, загартування. Доведено, що впровадження цієї програми сприяло покращенню функціонального стану серцево-судинної, дихальної систем та позитивно вплинуло на життєдіяльність всього організму дівчат, хворих на міокардит.*

Вступ. Міокардит – це запальне захворювання міокарда, яке виникає внаслідок впливу різноманітних факторів та супроводжується інфільтрацією імунними клітинами та некрозом кардіоміоцитів [2]. Показники поширеності міокардиту серед дитячого населення визначити дуже складно через брак достатньо чутливих та специфічних діагностичних критеріїв із застосуванням неінвазивних методів дослідження. За даними М.С. Levine, D. Klugman, S.J. Teach, частота гострого міокардиту становить приблизно 1 випадок на 100 тис. [6]. За наявними клінічними даними, міокардит виявляють у 0,6-1,7% госпіталізованих хворих. Зараз спостерігається як абсолютне, так і відносне збільшення числа дітей з неревматичними кардитами, а гістологічні ознаки міокардиту виявляють у 1/8

дітей у випадках їх раптової смерті [7]. Поширеність кардитів серед дитячого населення вище, ніж у дорослих; важкі форми зустрічаються частіше у дітей раннього віку [1].

Основні причини розвитку міокардиту можна поділити на: інфекційні, аутоімунні/аутозапальні та реакції гіперчутливості (токсикоалергічні міокардити). Теоретично будь-який інфекційний збудник може спричинити міокардит. Проте переважає вірусне ураження міокарда – у понад 50% випадків захворювання [2].

Пошук нових методів відновного лікування дітей з міокардитом є одним з перспективних напрямків наукових досліджень [5]. Це обумовлене тим, що це захворювання дуже часто зустрічається в дітей підліткового віку, які за станом здоров'я на заняттях з фізичної культури віднесені до спеціальної медичної групи [3]. Фізичні тренування відносять до методів активної адаптації організму; вони є потужним стимулятором відновних процесів [4]. Разом з тим, у вивченні механізмів їх позитивного впливу залишається багато дискусійного. На сьогодні недостатньо розкритою залишається проблема використання різних засобів фізичного виховання та реабілітації в умовах загальноосвітньої школи для збереження здоров'я учнівської молоді.

Мета дослідження – вивчити вплив складових фізичного виховання та реабілітації на хворих з міокардитом (дівчата 9-10 років).

Завдання дослідження - дослідити зміни показників функціонального стану кардіореспіраторної системи у дівчат з міокардитом під дією методів фізичного виховання та реабілітації; провести порівняльний аналіз реабілітаційного ефекту після впровадження комплексної програми фізичного виховання та реабілітації для дівчат середнього шкільного віку.

Методи дослідження - теоретичний аналіз науково-методичної літератури; медико-біологічні методи: пульсометрія, тонометрія, розрахунок функціональних показників серцево-судинної системи (систоличний об'єм серця (СОК, мл), хвилинний об'єм серця (ХОК, л/хв.), об'єму серця (V_c , см³), індекс Робінсона (IP, ум. од.), коефіцієнт економічності кровообігу (КЕК, ум. од.), проба Штанге (сек.), проба Генчі (сек.); методи математичної статистики.

У експерименті прийняли участь 20 дівчаток 9-10 років, які хворіють на міокардит. У КУ «Центр первинної медико-санітарної допомоги № 1» Мелітопольської міської ради Запорізької області за медичними картками були відібрані дівчата 9-10 років з міокардитом, який вони отримали внаслідок гострої респіраторно-вірусної інфекції. Разом з лікарем та батьками цих дітей була розроблена програм реабілітації, до складу якої входили: лікувальна фізична культура, лікувальний масаж, дієтотерапія, загартування.

Результати дослідження та їх обговорення. Результати порівняльного аналізу кардіореспіраторних показників до та після дослідження показали, що хвилинний об'єм крові у дівчат, які перенесли міокардит, збільшився після впровадження комплексної програми фізичного виховання та реабілітації на 18% ($p > 0,01$); в цих дітей підвищився рівень фізичного розвитку з низького до середнього.

Пов'язаний з цим параметром, систолічний об'єм крові збільшився на 11% ($p < 0,001$), що також підтверджує той факт, що міокард серця під дією фізичних вправ покращив свою функцію.

Вкрай важливим показником роботи серця є його об'єм, який збільшився у дівчат після дослідження в порівнянні з вихідними величинами на 14% ($p < 0,05$).

Відомо, що подвійний добуток дуже тісно корелює з поглинанням кисню міокардом та величиною механічної роботи серця. Порівняння величин цього показника до та після експерименту показало, що він збільшився на 40% ($p < 0,05$). Це підтверджує думку, що біомеханіка серця покращилася під дією лікувальної фізкультури, масажу, дієтотерапії, загартування.

Низькі показники коефіцієнту економічності кровообігу свідчить про високі потенційні можливості системи кровообігу. Співставлення цього показника у дівчат 9-10 років до та після експерименту показало, що у дітей він збільшився на 36% ($p > 0,005$). Це свідчить про те, що під дією комплексної програми фізичного виховання та реабілітації розкриваються потенційні можливості серцево-судинної системи, тобто дівчата середнього шкільного віку при

постійному виконанні запропонованих рекомендацій дуже добре покращують своє самопочуття та функціонування організму в цілому.

Частота серцевих скорочень та тиск крові у судинах є параметрами, які дуже швидко реагують на всі зміни у роботі кардіореспіраторної системи, а також всього організму людини. У дівчат з міокардитом після експерименту зафіксована нормалізація артеріального тиску як систолічного, так і діастолічного. Особливо ця різниця помітна за показниками пульсового тиску, підсумкові величини якого знизилися у порівнянні з вихідними даними до експерименту на 16% ($p < 0,05$).

Порівняльний аналіз результатів роботи респіраторної системи до та після експерименту показав, що за пробами Штанге та Генчі показники збільшилися на 12% ($p < 0,01$). Ці дані говорять про те, що сила дихальних м'язів у дівчат з міокардитом під дією фізичних вправ та масажу збільшилася, а тому забезпечення киснем всіх органів покращилися.

Таким чином, порівняльний аналіз роботи кардіореспіраторної системи у дівчат 9-10 років з міокардитом показав, що комплексна програма фізичного виховання та реабілітації, яка включала лікувальну фізичну культуру, лікувальний масаж, дієтотерапію та загартування, позитивно вплинула на функціонування всього організму дітей 9-10 років.

На основі проведених досліджень можна зробити наступні **висновки**.

1. Аналіз науково-методичної літератури щодо фізичного виховання та реабілітації дітей, які хворіють на міокардит показав, що клінічна та фізіологічна картина цього захворювання більш менш розкрита, хоча причини та етапи цього недуга до кінця не з'ясовані, бо вони змінюються залежно від екологічних обставин та індивідуальних особливостей дитячого організму.

2. Розроблена комплексна програм фізичного виховання та реабілітації включала такі складові: лікувальна фізична культура, лікувальний масаж, дієтотерапія, загартування.

3. Порівняльний аналіз роботи кардіореспіраторної системи у дівчат 9-10 років з міокардитом показав, що комплексна програма фізичного виховання та реабілітації, яка включала лікувальну фізичну культуру, лікувальний масаж,

дієтотерапію та загартування, позитивно вплинула на функціонування всього організму дітей 9-10 років. Про це свідчить динаміка показників дані функціонування серцево-судинної системи, а саме ХОК збільшився на 11% ($p < 0,001$), СОК – на 18% ($p > 0,01$), об'єм серця – на 14% ($p < 0,05$), індекс Робінсона – на 40% ($p < 0,05$), коефіцієнт економичності кровообігу – на 36% ($p > 0,05$). Такі динамічні показники як частота серцевих скорочень та тиск крові у судинах нормалізувалися та набули значень, які характерні для дітей цього віку. Параметри функціонування дихальної системи також змінилися у кращу сторону, результати проб Штанге та Генчі збільшилися на 12% ($p < 0,01$).

4. Розроблена та апробована комплексна програм фізичного виховання та реабілітації для дівчат 9-10 років, хворих на міокардит, може бути рекомендована для використання у закладах освіти, поліклініках, санаторіях, оздоровчих центрах тощо.

Список використаної літератури.

1. Кривопустов С.П. Миокардит у дітей: сучасний погляд на проблему. *Здоров'я України*. 2008. № 10/1. С. 32-33.
2. Руководство по кардиологии / под ред. В.Н. Коваленко. Киев: Морион, 2008. 1424 с.
3. Христова Т.Є., Рябоконт В.Ю. Вдосконалення процесу фізичного виховання школярів спеціальної медичної групи (при захворюваннях серцево-судинної системи). *Гуманітарний простір науки: досвід і перспективи*: зб. матеріалів III Міжнар. науково-практ. інтернет-конф., 20 травня 2016 р. Переяслав-Хмельницький, 2016. Вип. 3. С. 156-161.
4. Ціпов'яз А.Т., Христова Т.Є., Антонова О.І. Практичні методи фізичного виховання та реабілітації: навч. посіб. Кременчук: Кременчуцький нац. університет імені Михайла Остроградського, 2013. 140 с.
5. Khrystova Tetiana. Preservation of health of senior school age in the process of physical education. *Economic and Social-Focused Issues of Modern World: conference Proceedings of the Internat. Scientific Conf., October 24-25, 2018*. Bratislava, 2018. P. 263-267.

6. Virus serology in patients with suspected myocarditis: utility or futility? / Felix Mahfoud et al. *European Heart Journal*. 2011. V. 32. P. 897-903. [doi.10.1093/eurheartj/ehq493](https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehq493)

7. Presentation, diagnosis, and medical management of heart failure in children: Canadian Cardiovascular Society Guidelines. *Canadian Journal of Cardiology*. 2013. V. 29. P. 1535-1552. [doi.10.1016/j.cjca.2013.08.008](https://doi.org/10.1016/j.cjca.2013.08.008)